

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 49. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, július 23.

Osztrák tollasodás — magyar fosztogatás.

Írta: dr. Kalmár Antal.

A tavalyi félelmi haszon tizenhárom millió, az idei meg már huszonegy millió! Csinos kis összeg s ugyan ki zsebelte be ezt a hatvanöt, illetve, minthogy csak félelvről van szó: ezt a százharmadik perccel nagyobb profitot? Ugyan ki más, mint az osztrák-magyar bank, amelynek most megjelent félelmi kimutatásában találjuk a bank séfárkodásának ezt az eredményét, olyant, aminőt a közös bank fennállása óta egyetlenegy félelvi sem tudott produkálni.

A közös bank tehát gazdagszik és a boldog osztrák részvényesek zsebei csakugy dagadoznak a busás osztaléktól akkor, amikor Magyarország koldusodik, meg rongyosodik. No, de így is illik ez össze: osztrák tollasodás — magyar fosztogatás! Mert jellemző, hogy a mikor egész Magyarország a legzüllöttebb pénz- és hitelviszonyok közt van, hogy akkor az az intézet, amelynek az ország legolcsóbb pénzforrásának kellene lenni: gazdagszik és gyarapszik. Avagy talán éppen ezért? Hisz a bankkamatláb most is magas, de miért ne volna magas, mikor Magyarország, a híres magyar kormány, a jegybank kamatlábjának megállapítására nézve egy makulényi befolyása sincs s így a nemzeti mellőzéssel (aki a jogot adja) olyan magasra srófolhatja fel a kamatlábat, mint aminőre akarja. Ez pedig azért is nagy baj, mert az ország többi nagy bankjai a jegybank kamatlába után igazodnak, a közép és kis bankok pedig ezek után mennek, de mikor a hitelpénz már leér a nép közé: akkorra a kamorra a kamatláb háromszorosa hízik fel.

Honnan van azonban az, hogy a mikor a hitel- és pénzügyviszonyok egész Európában már megjavultak, vagy legalább is a javulás útján vannak, hogy ugyanakkor a magyarországi pénzügyviszonyok nem hogy nem javultak, sőt rosszabbodtak s hirszerint öszre ezen a téren már egészen kutyának való állapotok lesznek? Honnan, hát honnan máshonnan, mint a közös jegybank amely gyönyörűsége politikája folytán, — hogy a magyar hitelviszonyok kiélegítésére a bank most is olyan uzsorakeblü, mint annak előtte volt. Azért mondjuk: most is, mert hiszen Khuenék idejében a mungók diadalordítva szavazták meg a jegybank szabadságát s diadalordítva szavazták meg azt, hogy a bank ez-

után négyszáz millió helyett évi hatszáz millió olyan bankót nyomathasson, amely után a banknak nincs egy fillér ércfedezete se. Nem boldogság ám az, évi hatszáz millió után huzni a kamatokat, de olyan hatszáz millió után, amely tulajdonképpen nem is pénz és amely az osztrák részvényeseknek csak anynyiba kerül, amennyide annak a hatszázmillió papíroszpenznek a kinyomatása kerül. Ilyen jó bolond a magyar is tudna lenni, csak hogy a kormány és pártja ezzel mégis Ausztriának kedveskedtek.

Kedveskedtek és azon a címen emelték föl a bank fedezet nélküli és adómentes bankjegynagyságát négyszázmillióról hatszáz millióra, hogy majd a több kinyomatott pénzből Magyarország is többet fog jutni. Nos juttat? Soha ilyen rossz züllött és hitvány pénz- és hitelviszonyok még nem voltak Magyarországon, úgy hogy a bankoknál ma az a szállóige: uram, pénzt még Rothschild aláírására se lehet kapni!

Ilyen viszonyok között aztán nem is csoda, ha Magyarország közgazdasági világa el van keseredve — ámde tessék az üzleti életében és vállalkozásaiban megbénult ereskedőnek, iparosnak, gazdának és vállalkozónak egyenesen azokat kérdőre vonni, akik a közös jegybank szabadságának megszavazásával újból megfosztották Magyarországot a gazdasági önállóság áldásos hitelrendszerétől, a magyar jegybanktól s a magyar népet megint az osztrák uzsoravilág vérszopó karmai közé szorították. Igenis: ezer millióval több pénz volna ma Magyarországon, ha önálló magyar jegybankunk volna. Több pénz — több boldogság, ma pedig csak egyetlenegy osztrák cél van: a fejlődésnek indult magyar közgazdaságtól elvenni a hitelt s ezzel megfosztani az ébredő magyar közgazdaságot. Ezt a célt elérhetik, el is érik és csak az a botrányosan elszomorító a dologban, hogy az osztrákok ezt a magyar kormány és pártjának a többségével teheték csak meg. Avagy: miért nem segíthet itt a Tisza István híres erős keze a szuronyokkal?

De az osztrákok amint meg akarják fojtani a dolgozó Magyarországot: a mungócorda segítségével éppen úgy fosztogatják a magyar állam hitelt is. Jegybank-politika, valuta és államhitel testvéri összefüggésben vannak egymással s nézzetek: a ma-

gyar államadósság papirjai soha olyan alacsony kursuson nem állottak, mint állanak most. A száz korona névértékű s négy százalékot biztosan kamatozó államötvényt ma 88 koronán vesztegeti. Miért nem segítenek ezen a mungó, a kormány — avagy Tisza István? A virtus itt tünne csak ki, nem pedig abban, hogy szuronyokkal június negyedikét tudunk csinálni.

Meghamisított közvélemény.

Mikor valami hírek, értesülésnek a forrását, eredetét nem tudjuk, vagy nem akarjuk megfontolni, akkor azzal válaszolunk a feltett kérdésre, hogy «azt mondják», «úgy beszélnek». Ez a hivatkozás úgy tünik fel, hogy az értesülés a közvélemény méhéből születik, pedig legtöbbször egyeseket, gyakran bizonyos társadalmi életfoglalkozás által egybekapcsoltakat — s legritkábban jelenti magát a közvéleményt.

A sajtó, a hírlap útján alakult ki leginkább a közvélemény. A sajtó közlései azok, amelyek tágabb körben tesznek ismertté, általánossá valami hírt vagy értesülést s az így kiváltott eszme, gondolat, mikor a láthatatlan, az ismeretlen, a nagy közönségnek a köntösét veszi magára, elég alkalmas, hogy a magánvélemény céltartósságát betakarja. — Mert ne feledjük, hogy a közvélemény megalakulásánál elsősorban irányítólag az egyéni vélemény szolgál. Ez a bizonyos terebélyes fa keletkezik s ezért hangzik szebben, jobban, nyér erőben, súlyban és nyomtatékban, ha egyéni nézet, vélemény helyett a közvéleményre hivatkozunk.

Az ily módon megnyilatkozott egyéni nézet igazságát, helyességét s tárgyilagosságát ellenőrizni nagyon nehéz. Okra menőleg forrását kipuhatolni majdnem lehetetlen. A sajtó útján közölt értesítésben, eszmében, a tovább adott hírből, a megbeszélés körébe vont alakban már elvesz az egyéni jellegzetesség, letrökdök sok sajtóosság és az alkalmazkodás és hasonulás kettős hatása alatt kitörmält eszme, gondolat megtevesztőleg hathat már. Egész akaratlanul, minden tudatosság nélkül jelentkezik így a közöltök által a megtevesztett, meghamisított közvélemény, mikor az eszme, a gondolat annyira elveszti már valódi jelentőségét, hogy bizonyos közzsájon forgó szövegek jelentősége egészen más valójában, mint ahogy azt mi használjuk, értelmezzük. Hazafiság,

sovinizmus, klerikalizmus, radikalizmus minő közismert szavak s jelentőségük mennyire más a meghamisított közvélemény által megalakult formában.

Tévedésünk nyilvánvaló tehát úgy a szavak használatában, mint azok jelelőségét, értelmét illetőleg. Csak az a megoldásra váró, vajjon bennünk avagy a köztudatban van-e ez a tévedés? Mind a kettőben. Bennünk is, a köztudatban is. De elsősorban bennünk. Impressionalismusunk és felületességünk az oka ennek elsősorban. Vakon, gondolkodás nélkül fogadjuk el, azt, amit olvasunk és impressióból ítélünk. Mind a két hiába hiával van az igazság keresésének. Már pedig az igazság szeretete, még ha kellemetlen is, erényszámba megy. Míg az igazság elhallgatása céltartó megtevesztés. Közel jár a hazugsághoz. Mert mi a hazugság? Az egyikféle az, mikor az ember olyat mond, amit nem hisz; a másikféle pedig az, mikor a meggyőződés hangján állít olyat, amire nézve alapos kétegyei vannak.

Pedig kétségtelen, bátorság kell ahhoz, hogy az ember az igazságot minden körülmények között ki-mondja és az a «Luther-féle magassabb erkölcsi érdek», amely megköveteli, hogy meg ne mondjuk az igazat, a magunk megtevesztése mások megtevesztését célozván.

S már most a sajtó? Akár elhallgat, akár a hazugság bármely variációjában mond, hirde tes állít: vajjon mit cselekszik: megteveszt. S vajjon mit teveszt meg? Csak a közvéleményt, amely egyéni véleményt oktroyál, mikor Macchiavellinek tanítását fogadja el, amelyet a hazugság művészetének tartanak.

A köztudat hibája, gyarlósága csak másodsorban jöhet figyelembe azért, mert ha a mi gondolkodásunk önálló, határozott, úgy a hiába enyészőbb, jelentékenyebb lesz. A mennyit nyér erőben itt, éppen annyit vesz ott s egykor, valamikor, igaz egyéni érték mellett és az így alapozott köztudat folytán nem eshetnek úgy egy minél ritkábban járhat majd szó meghamisított közvéleményről.

A grófné kölcsöne.

Benyovszky grófné, legalább tudomás és emlékezet szerint, az első magán személy, aki egy magyar városnak pénzkölcsönt ad. Eddig ez a hivatás csak a bankokra, főként pedig a budapesti nagy bankokra hátrult. Gyakorolták pedig ezek ezt a hivatást így: jó időkben kartellbe állottak össze és olyan feltételek mellett adták a kölcsönt, amilyenekbe a városok csak azért mentek be, mert másként nem kaptak pénzt. Rossz időkben pedig azt mondják: nincsen pénz. Emiatt a nagybankokat felelősségre vonni nem lehet, elvégre a nagy bankok nem a városok miatt vannak s ha alakul is valamely bank «városfejlesztő» cégérré, az is inkább azt akarja, hogy ő csináljon a városon üzletet, nem pedig a város ő rajta.

Benyovszky grófné — bizonyára egyike azoknak az okos üzletasszonyoknak, akik a főúri világban éppen nem ritkák — igen egyszerű elméletnek jutott a nyitására. Az ő miliói után kapott négy, négy és feles kamatot, míg Debreczen ezért hat és felet volt hajlandó fizetni. És ha Debreczen egyébkor a bankoknak jó három és félmillió koronára, sőt tízannyira: mért ne lenne hát jó neki is? Persze, az ebben érvényesülő pénzügyi elmélet nem lehet általános értékű. Az, hogy a tőketulajdonosok a bankok közvetítése nélkül adják a hitelt kérőknek a pénzt, ép oly, sőt még nagyobb képtelenség, mint hogy a termelő közvetlenül a fogyasztónak adhassa el az árukat, a termékeket. A tőkésék így nagyobb százalékot kapnának, de aránytalanul nagyobb a kockázat a tőkeelhelyezés eddigi módjánál, a betétnél, nem is szólva az ugynevezett mobilitásról, hogy ezt rövid felmondás után pénzzé teheti, ami a kikölcsönzött pénznél nem mindig megy.

Azonban a rendkívüli körülmények kivételeket szülnek. A nagy bankok rideg politikája teremtette meg a precedenst, hogy a magántőke a városok hitel igényei felé fordult. Most Debreczennek volt ebben szerencséje, holnap talán más városnak lesz. Nem mindegyik olyan gazdag, mint Debreczen, de a legnagyobb részének vagyona, intézményei, biztos jövedelmek arra, hogy a városoknak hasznelvédelmei elegendő fedezetet nyújtanos beruházásaikhoz kölcsönt lehessen adni. S nincs kizárva, hogy a fővárosi, százmilliókat őriző nagybankokat nem fogják-e újabb esetek az elé a dilemma elé állítani, az-e jobb, ha a városoknak közvetlenül adnak hitelt, vagy ha a betéteikből megy utnak egy-egy millió ily célra?

Egyébként annak, hogy a magánosok a városok hitelezői legyenek, nemcsak az a módja van, amelyet

Benyovszky grófné választott, hanem egy másik: a városok kötvénykibocsátása. Igaz, hogy ma, amikor a magyar koronajáradék megdöbbentően alacsony árfolyamon áll, amikor a magyar záloglevelebb erősebb visszavonulástól kell tartani, ez a gondolat a legkevésbé sem lehet aktuális. De — bármilyen hihetetlennek látszik is — jöhetnek jobb, derülsebb pénzügyi viszonyok is, amikor a magyar városokat adósságaik súlyos terhe okvetlenül arra kényszeríti, hogy a törvényhozástól ezt a jogot ki-harcolják. És noha természetesen az ily kötvények elsősorban külföldi elhelyezést fognak keresni, nincs kizárva, hogy — ami, elismerjük, kevénytatos — olyan pénzt is vonzanak magukhoz, amelyek egyébkor a bankok betétállományában pihennek.

Mindezek a jelenségek talán a nagy bankoknak saját érdeküké teszik, hogy a városok hitellüggeit kevesebb önzéssel és kevesebb üzleti idegséggel kezeljék. A tőke ma kétségen kívül jövedelmezőbb elhelyezést talál a községi kölcsönöknél: talán van abban is valami, hogy olyan időkben, amikor a külföldi tőke visszavonul, nem is lenne jó a kereskedelem és ipar igényei elől nagyobb pénzeket elvonni és hosszú lejáratú kölcsönökbe befektetni. De sem a jó viszonyok alatt tanúsított kartell-örzés, sem a mostani idők tulajdonságos elzárkózása nem indokolt és nemcsak a magántőke versenyt hívja ki, de a városokat is arra utalja, hogy kedvező idők virradásakor a kartell-bankoktól függetlenség magukat. Akármilyen erős a kartell — amint látható — nem korlátlan hatalmu és talán nem lesz jó bevárni, míg újabb nagybetétesek ütnek rajta rést, követve a pozsony iméltóságos asszony példáját.

A munkácsi botrány hősnője.

Härtel Lujza, a szenzációs munkácsi eset hőse, a napokban levelet kapott egyik bécsi csipkereskedőtől, amelyben ez azt írja neki, hogy 120 korona havi fizetéssel hajlandó akceptálni.

Härtel Lujza nemcsak a bécsi cégtől kapott ilyen ajánlatot. A munkácsi botrány hőst három fővárosi cabaret igazgatója is szerződötteti akarja, akik 600 korona fizetést akartak számára biztosítani.

Härtel kisasszony azonban nem reagál a csábító ajánlatokra, nem akar többé a nyilvánosság előtt szerepelni.

A múlt héten egy előkelő és köztismert fővárosi író levelet kapott Härtel Lujzától.

A kisasszony arra kéri ebben az író, hogy járjon közbe Rákosi Szidóné, hogy Ibolya nevű hugát vegye föl színiskolájába.

Az író, akit gavalléria-áról minde-nütt ismernek, megígérte, hogy közbenjár.

Härtel Lujza ezenkívül még több előkelő fővárosi újságíró is megkért hasonló szívességre, a kikkel mostanság állandó levelezésben van.

Egy érdekes relikvia.

A magyar újságírás gyermekkorából.

Mi már csak mosolygunk a magyar újságírás gyermekkorából származó lappéldányokon. Pedig nagy hivatást töltöttek be valamikor ezek a dadogások: naiv lélekkel, de erős elhatározással alapozták meg a magyar újságírás atyjai a magyar sajtó mai pompás palotáját. Nem árt azért megemlékezni néha-néha az utókról.

Érdekes relikviáról emlékszünk most meg egy pár szóval a «Debreczeni Közlöny»-ről, amelynek egy példánya véletlenül hozzánk került. A «Debreczeni Közlöny» a magyar vidéki újságírás egyik legrégebb kísérlete. Felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa egy személyben Prépóst István volt: A lap homlokán a következő felirást viselte: «Debreczeni Közlöny. A szépirodalom, erkölcsi világ, kereskedelem, ipar és gazdaság és közhasznú ismeretek közből. Megjelen minden szerdán és szombaton. A szerkesztő — s kiadóhivatal: Derecskeiné asszony házában».

A kezünkbe került fappéldány 1861 évből való. (Második évfolyam, 120-ik szám, aug. 21.) A lapot Debreczen város könyvnyomdájában állította elő Homlokán két jelige büszkélkedett: «Ha Isten velünk, ki ellenünk». «Az életnek két útja van, az erényé és a vétéké. Az egyiknek útja nehéz és meredek; de boldog életre vezet. A másiké, könnyű és kellemes; de boldogtalan életre vezet».

Az érdekes lappéldány vezércikke alaposan hosszú címmel di-sekedik. Hangzik pedig a következőképpen: «Mik a népnevelés hiányai különösen Debreczenben és a vidéken, és mik azon eszközök, amelyek által Debreczen és vidékének népét a közügyek nagyobb pártolására ösztönözni lehetne!»

A lap különben egészen a mai újságok formájára készült. A különös és hosszú című vezércikkén kívül van még benne egy második cikk: «Szózat az igazsághoz és ujmutatás a hatóságoknak, melyet minden honfinak jó, sőt hasznos tudni» — továbbá Bucskay Papp Lajostól történeti veszély: «A kékkői rab», ezután következik a «Debreczeni szemle», majd a «Bel- és külföldi mozgalmak», amivel az újság tartalmával be is számoltunk.

A lap mindenestire érdekes kultúrtörténeti adat, legérdekesebb része azonban talán az a pikáns kis közlemény, amely a «Debreczeni szemle» rovatában foglal helyet és szól a következőképpen:

«Lapunk egyik olvasója, helybeli Kádás-utcai ázbirtokos által panasztétett szerkesztőségünkben, hogy ezen utcában nemcsak nyilvános bor-

mérő helyeken, de magánházaknál, sőt iparosoknál is annyira elszaporodtak a feslett életű hölgyek, a köz-erkölcsiség e mételeyei, hogy ő szégyel már ott lakni és az arra járók sok szemtelenkedésnek vannak kitéve, főleg este, midőn e bűnangyalok világa kezdődik.

Tiszteljük a személyes szabadságot, de csak addig, míg az a közjólét és erkölcsiség elveivel össze nem ütközik. Hogy a szemérmetlen hölgyek csak rontólag hatnak a fiatal szívek s így a leendő nemzedék erkölcsire, nem szükség fejtegetni. E helyett tehát csak a t. városi hatóság intézkedését hívjuk fel, — másrésztől az illető polgároknak, kik házaikat ily bűnbarlanggá sülyeszteni nem átalják, kötjük szívükre a polgári, keresztényi és emberi becsület kötelmeit, hogy a bűnre alkalmat és eszközt szolgáltatni szünjenek meg.»

Igy szól a «Debreczeni Közlöny» az erkölcsök elvadásáról az Urnak 1862-ik évében. Reflektorként világítja meg ez a pár sor az akkori állapotokat, amelyeket a kitűnő «Debreczeni Közlöny» ilyen elítélő és erkölcsös hangon bélyegez meg. Kíváncsiak vagyunk, vajjon mit tett Debreczen nemes városának magisztrátusa a «bűnangyalok elszaporodása» ellen?

Nemzetközi

betörő elítéltetése.

Aki bebarangolta Európát.

A kir. törvényszék büntető tanácsa nemrégén egy igen nagy multu betörőt ítél el lopásért egy évi börtönrre.

Kuczán Pál a nemzetközi betörők közül való, nem tagadta a fő-tárgyaláson sem. Most azonban rab-társai előtt állandóan azzal dicsekedik, hogy számtalan olyan bűne van még, amelyről nem tud a bíróság. A nemzetközi betörő, aki több európai nyelven beszél, elmondotta rabtársai előtt, hogy hat év alatt végig barangolta egész Európát s mindenütt lopásból tartotta fenn magát. Kuczán előadása szerint Magyarország kezdte meg működését, hol több kisebb-nagyobb lopást és betörést követett el. Bűntársa sohasem volt, mert szerinte az árulója lehetett volna. Mikor érezte, hogy Magyarországon ég a lába alatt a halaj, akkor kiment Németországba, a hol tagja lett egy nyolc tagu betörő bandának.

Két hónapig volt tagja ennek a szervezett bandának, amikor valami csekélység miatt összeveszték s kilépett a társaságból. Ezután egy ideig önállóan dolgozott, majd összekerekült valami Weildher Oszkár nevű nemzetközi betörővel. Ennek az embernek a protekciója révén felvették a nemzetközi betörők csoportjába.

Kuczán ettől kezdve valóságos nagyuri életet élt. De ez a jómód sem tartott sokáig. A verekedő természetű ember itt is hamarosan meggyűlöltek s egy izben meg is akarták gyilkolni.

Kuczán ekkor menekült Németországból, székhelyét Párisba tette át, itt próbált szerencsét. Ez a vállalkozása azonban nem sikerült mert a párisi rendőrség hamarosan elcsipte.

A francia hatóság a betörőt kitoloncoltatta az országból. Kuzán, dacára annak, hogy ki volt tiltva Párisból, pár hét múlva újra visszatért s Gaston Dubois párisi kávé nagykereskedőhöz beállott inasnak.

A nyugtalan vérű ember azonban itt sem becsülte meg magát. Allandóan lopkodta gazdája árúit, míg nem rájöttek, s feljelentették a bíróságnál. A bíróság Kuczánt hat havi fogházra ítélte.

Az ekkor már teljesen lezülött ember Angliába ment, azzal az elhatározással, hogy jó utra tér.

Vére azonban itt sem hagyta nyugodni, mert alig hogy megérkezett, már is összeütközésbe került az angol hatósággal. Londonban egy előkelő angol úri nő zsebéből kilopott egy több száz koronát tartalmazó pénztárcát.

Büntetése kitöltése után hazajött. De természetesen itt is tovább sülyedt a bűn útján. Ma már a börtönben ül idehaza.

Hitves-

gyilkossági kísérlet.

A legújabb bácskai járvány.

Az asszony faképnél hagyja a férjét. Az emberé rte megy és hívja haza, a feleség hallani sem akar erről, a következő percben megvillan a férfi kezében a revolver, a kés és párologó vér hull a porba. Így megy ez a Bácskában napról-napra egész előírásosan.

Fábián Antal 26 éves napszámos mikor tegnap délben hazatért II. kör Katona-utcai lakására, azt fölforgatva félig üresen találta és a felesége sem volt odahaza. A napszámos, ki reggel, mielőtt munkába ment volna, öszszevezett a nejével, nyomban tisztában volt a helyzettel. Valahol a városban megebedelt, aztán kigyalogolt apósának tanyájára, ahova délután öt órakor ért ki. A neje ott volt az apósánál. Fábián kérte az asszonyt, hogy bocssássa meg neki, ha valamivel megsértette és térjen vissza hozzá. A nő azonban hallani sem akart erről. A napszámos, mikor látta, hogy minden rábeszélő tehetsége hiába való, hirtelen kést rántott s azt mélyen beledöfte az asszony ballapocékjába. Fábián erős rántással kihuzta a pengét az asszony testéből, hogy újra sujtson, de szerencsére ekkoriban a kés éle behatolt a jobb kisujjába és középen a második iznél úgy átmetszette, hogy a véres húsdarabot csak a bőr tartotta vissza a leválástól. A gyilkoló eszköz így kihullott a vérengző ember kezéből és mielőtt újra felemelhetné volna, a családbeliek lefogták és megakadályozták a további mérszárlásban. A nő ekkorra már ajultán feküdt a padlón és alatta vastag vértócsa keletkezett.

A jelenlevők közül valaki a legközelebbi telefonállomásra szaladt és értesítette a csendőröket. A mentők a merénylő lelőgő kisujját a középiznél levágták és bekötötték a sebet, az aléltan fekvő, súlyosan megsérült asszonyt pedig beszállították a kórházba. Fábián Antalt ezután a kikerülő csendőrök letartóztatták.

Érdekes

pör

a debreczeni ítélőtáblán.

Kit csalt meg Molnár János?

Érdekes pörben hozott ítéletet a debreczeni kir. ítélőtábla a napokban. Szatmáron nagyszabású csalást követett el a Szatmári Takarékpénztár Egyesület hivatalnokai: Molnár János. Még 1910-ben történt, hogy Molnár levelet írt Kende Zsigmond turistavándi földbirtokos nevében a Takarékhöz, amelyben kéri, hogy utaljanak át az ő számlájára a budapesti Magyar Jelzálog Hitelbankhoz 74000 koronát.

A bank eleget tett Kende Zsigmond utasításának és átutalta az öszszeget. Ugyanakkor a Jelzálog Hitelbank is kapott egy levelet Kende Zsigmond aláírásával, amelyben Kende úgy rendelkezik, hogy ebből az öszszegből a bank fizessen ki a néla jelentkező Köhler J.-nek egy bemutatandó váltó ellenében 73200 koronát.

Ez meg is történt.

Csak hosszú idő, talán 1-2 hónap múltán derült ki, hogy ezek az átutalások ésh amítások mind hamisak voltak, a hamisításokat Molnár János, a Takarékhöz volt hivatalnokai követte el, aki a Hitelbanknál is jelentkezett Köhler J. nevében és fölvéve a 73200 koronát, Amerikába szökött, ahol különben már járt is.

Molnárt hasztalan kereste a rendőség, elég ideje volt eljutni Amerikába, amíg a család kiderült.

A Takarékpénztár Egyesület igazgatósága, mikor tudomására jutott a család, nyomban összeült és sajátjából befizette az intézet pénztárába a 74 ezer koronát, nehogy a bank hírneve csorbát szenvedjen.

Egyidejűleg azonban pert indított ügyvédje, dr. Farkas Antal utján a Jelzálog Hitelbank ellen, mert azon a nézetet volt, hogy Molnár a Takarékhöz nem csalta meg, csak a Jelzálog Hitelbankot.

A Takarékhöz ugyanis — a hamis átutaló levél alapján — minden utasítás nélkül átutalt 74 ezer koronát Kende Zsigmond számlájára javára, de nem rendelkezett, hogy az hova fordíttassék.

Az erre vonatkozó amir rendelkezés már a Jelzálog Hitelbankhoz érkezett, a csalást tehát Molnár ezen intézet ellen követte el.

A Jelzálog Hitelbank természetesen erősen védekezett a pörben, de a szatmári kir. törvényszék a Takarékhöz jogi álláspontját tette magáévá és elmarasztalta a Jelzálog Hitelbankot a 74 ezer korona megfizetésében.

Az alperes természetesen megfélebezte az ítéletet a debreczeni ítélőtáblához, amely helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

Csak kuriózumként jegyezzük fel, hogy a peresített 74 ezer koronának időközben kamatai 6752 K 52 fillért, a felperes részére megítélt költségek 1522 K 84 fillért, az alperes részére saját felével szemben megítélt költség pedig 1524 koronát tesz ki.

Váltó-Halálba

hamisítással
vádolt igazgató.

Szatmárnémeti szenzációja.

Kinos botrány pattant ki Szatmárnémetiben. Kertész Ferencz bankigazgató ellen váltóhamisítás miatt följelentést tettek a rendőrségen. A folyamatosan levő vizsgálatot még nem fejezték be.

Tavaly Kertész Ferencz, mint a Szatmári Szakkivíteli Aru- és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója Husztról Szatmárra ment lakni. Kertész jó megjelenésével és kelemes modorával csakhamar megkedveltette magát Szatmár előkelő köreibel. Az áprilisban tartott közgyűlésen Kertész ismerősei bámulatára lemondott viselt állásáról. Rövid idő múltán Szatmárról az a hír terjedt el, hogy Kertésznek váltó- és közokirathamisítás miatt kellett megválni állásától. Megerősítette az egyre jobban terjedő vádat az, hogy a rendőrségen Szatlonczay Pál földbirtokos váltóhamisítás miatt följelentést tett az igazgató ellen.

A kinos esetben Tankóczy Gyula szatmári rendőrfőkapitány tartózkodóan így nyilatkozott:

— Kertész Ferencz ellen érkezett hozzám feljelentés, de még nem fejeztem be az ügyben a vizsgálatot; így nem áll módomban bővebb felvilágosítással szolgálni.

A főkapitány semmitmondó nyilatkozata után a Szatmári Szakkivíteli Aru- és Kereskedelmi Részvénytársaságnál így ismertették a helyzetet:

— A múlt évig öcsésével, Kupferstein Ignácczal működött együtt Kertész Ferencz mint társas cég. Tavaly kilépett Kertész a cégből és hozzánk jött igazgatói minőségben. Kertész öcsésénél nagy öszszegben volt idekelve váltóknak. A múlt hónapokban bekövetkezett pénzkrisis alkalmával Kupferstein pénzzavarokkal küzdött és Kertész attól való félelmében, — hogy őt fogják felelősségre vonni az öcsése kötelezettségei miatt, lemondott állásáról.

Kupfersteinnél elszámolási viszonyban állott egy Szatlonczay Pál nevű földbirtokos, aki végleges leszámolásig váltókat adott át Kupfersteinnek. Szatlonczay most azt állítja, hogy sem Kupfersteinnek, sem Kertésznek ő váltót nem adott át soha és az általuk forgalomba került váltók közönséges hamisítványok. A bűnvádi feljelentést ilyen értelemben meg is tette. Cégtüntől ez a kellemetlen ügy teljesen távol áll és ahhoz nekünk semmi közünk nincs, mert Kertész már nincs öszszekötöttségben velünk.

Kertész különben, mihelyt a följelentést beadták ellene, eltávozott Szatmárnémetiből, egy pár napig Halmiban tartózkodott, de onnan is eltűnt már. Azt hiszik, hogy Budapestre ment és onnan próbál a várható kellemetlenségek elől Amerikába menekülni.

— Jöirásu leány kiadó-hivatalunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.

kergették az önkéntest.

Veszprémben mellbelötte magát Csizmadia József honvédönkéntes és meghalt. Az a távirat, amely az öngyilkosságot jelentette, az öngyilkosság okáról azt mondta, hogy az «ismeretlen». Ezt majdnem minden katonatragédia mellé odaszokták biggyeszteni; ha már részletről szólnak ezek a táviratok, legfőljebb azt mondják meg, hogy a katona szerelmi bánatában követte el tettét. Mindenki tudja azonban, hogy a katonadrámák kilencvenkilenc százalékában nem a szerelem, hanem a föllebbvalók bestialitása, az a rothadt és embertelen középkori szellem, a mely baromná aljasítja az embereket, játsza a főszerepet.

A IV-ik és V-ik erület honvéderület önkéntesei fél hónap óta Veszprémben vannak öszszpontositva. Csizmadia volt az önkéntesek között a legtehetségesebb. Valamelyik gyakorlaton örszolgálatra küldötték és olyan ügyesen teljesítette ezt a szolgálatot, hogy az ellenséges szakasz nem talált rá. Ezért azzal gyanúsították meg, hogy nem volt a helyén és kihallgatásra is vitték. A raporpon Csizmadia panaszkodott, hogy úgy bannak az önkéntesekkel, mint a kocsisokkal (a kocsisokkal tudvalevően nagyon durván bannak). Tény az, hogy sohasem szólítják másként az önkénteseket, mint így: «disznó társaság, gézenguzok, olyanok mint a suszterlegények. Az önkénteseket reggel négy óratól este hétig meneteltetik, este hét órakor kezdnek az éjjeli gyakorlatok, amelyek minden éjjel két óráig tartanak, ekkor pihenőre térhetnek az önkéntesek, ám reggel négy órakor ismét a rendes foglalkozásra hajtják be őket. Szóval a katonai kínzás minden nemét alkalmazzaik velük szemben is. A szerencsétlen öngyilkosnak soha még csak a legkisebb büntetése sem volt, ezért mérhetetlenül büntötta, hogy ez egyetlen esetért 20 napi szigorú fogságot kapott. Tizenegyelcadikán délelőtt Dormándy alezredes megint az önkénteseket szidta és mindnyájukat kaszárnyafogságra ítélte; midőn azt mondta éppen, hogy «magukban nincs egy parányi becsületérzés, maguk kocsisok», abban a pillanatban egy lövés durranása riasztotta el mindnyájukat; agyonlötötte magát és ott feküdt véreben a legkedvesebb bajtársuk: Csizmadia József. Csizmadia mellett lötötte át, a lövedék a menyezeten keresztül a padlásba, majd az utcára röpült. Csizmadia öngyilkosságában nemcsak Dormándy alezredesnek, de Gere főhadnagynak és Prikkel századosnak is része van. Ők is előljárnak a legénység kinzásában.

Cégváltozás.

Mi lesz a „Nemzeti munkapártból”?

Az «Első Magyar Általános Nemzeti Munkapárt» hír szerint még ez esztendő őszén megint leveszi a boltajtóról a firmatáblát és megint új firmát füstöl a régi fölé.

Még nem tudjuk, mi lesz az újra fejtelt párt címe, de ha az új alakulás ismét csak úgy fog megfelelni címének, mint a bolodog emlékeztető elődök, akkor kár lesz a boltot újra kinyitni, de sokkal célirányosabb, ha már egyszer becsületesen bemozdja a csődöt és hullaszagával nem fertőzi tovább a levegőt.

A kormánypárt eddigi boltfirmái között legtovább tartotta magát a szabadelvű cégér, amelynek éppen annyi köze volt a szabadelvűséghez, mint a kákakisberek harangozóinak a dalai lámához. Mikor aztán visszavonhatlanul kislült, hogy a szabadelvű cégér alatt üzik a legszemérmelenebb reakciót a husosfazék politika lovagjai, Bukman Krida és Társai példájára egy éjjelen át átruházták a firmát az «alkotmánypárt» cégére.

Ennek a tatárjárásnak idejére esik az ország javainak alkotmányos elherdálása, amikor az alkotmányos költségek előteremtésére két kézzel bitangolták el, mélyen leszállított okcsió árakon, az ország erdeit, földjeit.

Bárók, nemesek, kir. tanácsosok pedig lenyugodtak ebben az országban, mint meleg eső után a ibolondgomba.

Ezen válságos időkben a gyanútlan polgártárs sohasem volt biztos afelől, hogy mikor éri vagy a gutaütés, vagy valami fene nagy kitüntetés. Amz emberek mint nemtelek feküdtek le ágyaikba és mint tözsgyökeres nemesek ébredének fel.

Mikor pedig a portéka már nagyon is fogyóban volt, pipikendő, fagygyugyertya, báróság, nemesség, talpfaszállítás alig volt raktáron, az állami erdőkből ostornyélnék való is alig maradt: az üzletet egy éjjelen át átruházták a «Nemzeti Munkapárt» cégére, amely megfelelő tőke és kellő szakismeretre való hivatkozással biztosította a t. c. üzletfeleket a legkulánssabb kiszolgálásról.

Igaz-e, nem-e, a fővárosi lapok híresztelése, hogy az őszszel megint változás esik a firmán, nem tudódik biztosan. Lehet a dologban valami. A nemzeti munkapárt úgy érzi, hogy ő már elvégezte, részben Pavlik rendőrfelügyelővel elvégeztette a nemzeti munkát, amit felülről ráparancsoltak s elérkezettnek látja az időt: menni a sárga — feledésbe.

Sok könny nem hullik utána, ha csak azoktól nem, akik már elhelyezték a maguk kisdud kakuktojásait a protekció meleg fészkebe. Am ezeket se kell féltetni.

A minden kormányt támogatók lelkes csapatja ott lesz az új firmatábla festésének lélekemelő aktusán!

Hogy mi legyen a neve a kicsikének, állítólag most török a fejüket az új alakulás bábái. Valami szépen hangzó noch nicht dagewesen táblát csinálnak. Fekete alapon sárga felirással fog rajta ékeskedni a bűszce cím: «Bécsi parancsra szállító nemzeti vállalat m. s. z. a vig rendőrhöz».

Arendőrség panaszkönyvéből.

Mint egy színes kalaideszkop, vólnak fel a rendőrségen a nap eseményei, tarka változatban. Legtöbb-but mutat a rendőrségnek az az osztálya, ahol a panaszokat jegyzőkönyvezik el és igtatják nagy rubrikás könyvbe. A panasztevők bőbeszédűséggel és rendszerint a maguk érdekelt nézőszögéből ítélve, ropant tragikusan adják elő bajaikat és a végeredmény rendszerint leszűrve nem más, mint egy jelentéktelen kis ügy, mely sokszor arra sem érdemes, hogy az ember szót vesztessen érte. Hanem azért mégis érdekesekek ezek a jelentéktelen, kis dolgok egy nagy tömegben. Mind megannyi színes mozaikdarabka a lünnöző véroska lüktető életéből. Együtt véve, egy hatalmas bizonyítéka, hogy forgalmas, mozgolódó nagyváros vagyunk, noha más tekintetben kifelé keveset mutatunk.

Máról és tegnapról ime néhány vázlat a rendőrség panaszkönyvéből:

Bajok egy ruha körül.

Özv. Schmelovszky Manóné Bercsényi-utca 81. szám alatti lakosnő S. G.-né nevé ismerőse ellen tett panaszt azon a címen, hogy a bepanaszolt a gondjaira bizott 54 korona értékű ruhaneműt eltulajdonította.

Hűtlen munkavezető.

Pich Nándor építkezési vállalkozó megbízta egyik munkavezetőjét, hogy 68 koronát kitevő összeget vegye magához és fizesse ki belőle a munkásokat. A hálátlan munkavezető a pénzt azonban zsebre vágta és megszökött.

A hamis forint.

Nagy Józsefné sárándi kenyárárás asszonytól J. K.-né kenyeret vásárolt és a fizetés alkalmával a vevő egy hamis forintost csusztatott Nagyné markába. A kenyárárás gyakorlott szeme észrevette a hamis pénzt és sietett a rendőrségen panaszt tenni J. K.-né ellen.

Verekedő pincérek.

Kiss József, a Bika-étterem egyik pincére összeverekedett N. L. éthor-dóval, aki ellenfelét egy nádpálcával arcul verte. A kis harc epilógusa a büntető járásbírószágon fog lejátszódni, mivel Kiss József megtette a feljelentést a rendőrségen.

A «becsületes megtaláló».

Özv. Biró Kálmánné Csapó-utca 93 szám alatt lakó asszony panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki az udvaron elvesztett korall-köves arany gyűrűjét megtalálta és eltulajdonította. Ime, így néz ki ama bizonyos hagyományos «becsületes megtaláló».

Bajnokság

Részletek egy magyar sportférjü életéből.

I. Stockholm, július 20. (Távirat.) Kiküldött sporttudósítónktól. Gömb Ambrus, mint stockholmi levelezőnk jelenti, megnyerte a gombozásban a harmadik díjat. A magyarok helyzete ezels okat nyert a külföldön s a trónörökös gratulált legelőször az osztrák konzulnak.

— Azok a kuruc balkániak, — mondta — csak ki tudják vágni a rezet!

Az angol király ugyanakkor megszakitotta nyári tartózkodását és elítélő okmányt intézett Aszpiak miniszterelnökhöz:

— Az ifjuságnak testi kiképzése sok kívánni valót hagy hátra. Azt akarom, hogy csak irodalmi jelenségeknek legyen hátrahagyott alkotásaik.

II.

Stockholm, július 20. (Távirat.) (Szépirodalmi munkatársunktól.) A magyar küldöttség még aznap lelkes óvációban részesítette Gömb Ambrust, akit egy kiváló lipótvárosi mecenás látott el anyagi javakkal a tréning ideje alatt. A vacsora költségeit is a mecenás fődözte, mert ismert jölelküése ezen a téren nem engedti át másnak az elsőseget.

III.

(Saját tudósítónktól.) A váratlan győzelem híre a legnagyobb lelkesedést keltette fővárosi sportkörökben. A NUV. (Nadrággombokkal Ugyesen Versengők) és a MAT. — Mentegombosok Alkalmi Társulata — elhatározta a következőket:

A hazatérő bajnok tiszteletére este kivilágítják a fővárost; este tizenegyig minden villamos legalább két korcszülöttet elgázol; a képviselőház a bajnok győzelmének öröme az eddigi helyén marad;

az ünnepeltet a sportegyesületek a peronon várják, három üdvözlőbeszéddel köszöntik, vacsorát csapnak.

Minderről az ünnepeltet táviratban értesítették, megkérve, hogy pontosan jelezze, mikor érkezik.

IV.

(Saját tudósítónktól.) Stockholmból sürgönyzi Gömb Ambrus három könyomatónak, hogy csütörtök este pontosan tíz óra három perckor Budapestben van. Ezt három perckor Budapestben van. Ezt három perckor Budapestben van. Ezt három perckor Budapestben van.

V.

(Saját tudósítónktól.) Gömb Ambrus ma megérkezett. A pályaudvaron ezrekre menő közönség zsebéből lopott ki a Zsebmetszők Egyesülete m. sz. minden értékű tárgyat. A futók sportegyesületének dalköre elénekelte a «futva árkon-bokron, hegyen-völgyön át» kezdetű karéneket. azután előléptek a disz-szónokok.

Az ünnepelt sirni kezdett. — Uraim, — mondta — bocsás-sák meg az elfogódottságomat, de képtelen vagyok kinyitni is a számat, mert álomban sem reméltem ilyen szívélyes ovációt.

Ezután rövid másfélórás beszédben önmagával foglalkozott, számos kedves epizódot mesélve el sport-életéből, hasonló sikerek elérésére buzdítva az ifjuságot.

HIREK.

Az ujság.

Ugy vélem, nem bolond most senki, Hogy harminc lapot böngésszen ki, Eldobják a nagy lepedőket, Vagy gyujtónak használják őket. E lapok száma máma nem kis S bizton köztük van a miénk is.

De minthogy most vakáció van S unalom ül sok kis fiuban Ök még olvasgatnak talán S bár ez nyilván nagy skandalom: Jelen dalom Nekik ajánlanám.

Hát kis fiuk, ha rám figyeltek, Nehány tanácsot mondok nektek. Mert tévedés azt hinni, szörnyű, Hogy ujságot olvasni könnyű. Kinek kezén lap ritkán forgott, El ne siesse ám a dolgot S akinek esze meg nem sántult Ne olvassa elől a hátult.

Legelő hát a vezércik áll Ez rendszerint honmentést diktál, És azért került legelőre Mert utána Elmeheztünk bután a Tehénkéhez a legelőre.

Mindjárt alatta áll a tárca, Ezt fiam, étfuthatod játszva, Mondhatnám, egyet se mulassz el, Ez, mint a semmivíz (nixvasszer) Jótékony hatásu a szemre, Mert abszolút nincs semmi benne.

Nehogy ekkor a mécsét eltörd, Mert következik a Belföld. És itt kell minden but levetni, Mert a belföld: az a haza S ez az a Ugynevezett «muszáj nevetni.»

Ezután jutsz el a külföld részhez, Mely különösen azért édes, Hogy aki itt ebben kritizál, Angollal, franciával, oroszral Polemizál S Rózzvelt exelnök bácsit vágja: Annak direkt rossz a nadrágja.

No most a legrosszabbra készülj, Mert fejed felett biztos vész ül. Szó sincs róla: egész bu-tenger, De azért nem kell, Hogy a vonat alá fektügyj, Most jön a napi vicces ügy.

Aztán a világ ügyét — gondját Hozzák a hírek, e kis rondák. Ha valaki él, hal, megörül, Leugrik a hidról, tetőről LSötében pénz- vagy ruhatárt nyit Ha felrepül, avagy ha sántit, Ha melege van, vagy ha fázik: A hirrovatka rája mászik.

Most hagyd ott, fiam, az ujságot Az erkölcs tiltja tovább látnod. Menj szépen és szaladgálj, hintázz, Mert most jön és pedig rut csinnyel Gazdaság, megye, város címmel — A színház.

— Apa a fia ellen. Szűcs Miklós bőszőrményi lakos a Pródi-tanyán aratott István és János nevű fiaival. Munaközben Szűcs Miklós pálinkázgatót s így fiaival valami felett összeszólalkozott, aminek az lett a vége, hogy Szűcs kést keresett elő s azzal rontott fiaira. A fiuk látva ezt, atyjuktól a kést elakarték venni, miközben a kés Szűcsnek egy ujját megsértette. Szűcs a rendőrségen fia ellen feljelentést tett.

— **Eltűnt óralánc.** Nagy Sándor gépész Hajduböszörményben a déli lücernásban cséplőgéppel próbát tartott. Munkájában mellényét levette s a gép mellett egy zsákon elhelyezte. Egyszer megakart nézni, hogy hány óra, de már akkor zseb-óráját értékes ezüstláncával együtt valaki elcsente. Az esetről mindjárt jelentést tett a csendőrségnek és sikerült is a tetteseket Bácsi Gábor 12 éves és Ormós János 8 éves gyerekek személyében kideríteni. Az óra meglett, de a láncát egy elöt-tük ismeretlen embernek adták. A rendőrség keresi az orgazdát.

— **Másfél millió váltótartozás.** Bécsből jelentik: Dom Mignel bra-ganzai herceget, ki évekkal ezelőtt egy többszörös milliomos amerikai asszonyt vett el feleségül, egymillió korona erejéig bepörölte Thurn Taxis herceg. Dom Mignel nőülése előtt állandóan pénzzavarokkal küzdött és a milliomosnővel való házassága re-ményében Thurn Taxis másfélmillió koronás váltót zsíralt neki. Dom Mig-nel egy félmilliót rendezett, de a fenn maradó millióst tartozást mindmáig óvakodott rendezni. Thurn Taxis her-ceg tegnap pörölte Dom Mignelt. — Bécsi arisztokrata körökben a leg-nagyobb érdeklődéssel várják a pör ki-menetelét, mert a pörölt herceg azt állítja, hogy a kérdéses összeggel nem tartozik Thurn Taxisnak.

— **Ujabb állatok a budapesti állat-kerthben.** Az állatkert igazgatósága gondoskodik róla, hogy az állatkert közönségének újabb meglepetésben legyen része. Most hozott ismét több állatot Kartumból, Szudán fő-városából. Ezek között különösen említésre méltó öt fiatal stucc és egy pár szekretariusnak nevezett nagy ragadozó madár. Azért nevezik így, mert rendkívüli komolyan lát-szik ez a különös sasfajta madár, a melynek hosszú lába és hosszú nyaka van; a békát és gyíkot vetnek neki eledeleül az udvarába, akkor hirtelen megeléknül és mohón talja ezeket. — Igen szépek az apró gazellák is, melyeket a zsirafok udvarában eresztettek, ahol most a törpék az óriá-sokkal együtt élnek.

— **Véres verekedés Panyolán.** La-katos Gyula panyolai cigány betért tegnap Fischer Farkas kocsmájába. Ott találta Lukács Adám keésemjéni lakos cigányt, régi ismerősét. Egy da-rabig csendesen iddogáltak, egyszerre csak Lakatos felkapott az asztalról egy literes üveget és ávval Lukács-ot oly szerencsétlenül ütötte meg. Hogy Lukács eszméletlenül esett össze. Súlyos sérülésével beszállították a fehérgyarmati kórházba. — Lakatos ellen megindították az el-járást.

— **Megtámadott gazdálkodó.** Pe-tén községben tegnap este egy ismeretlen férfi a község határaitban megtámadta Vári Lajos gazdálkodót. Egy bottal úgy vágta fejbe, hogy ko-ponyája megpedt. A szerencsétlen ember aligha lesz megmenhető. A csendőrség széleskörű nyomozást in-dított az ismeretlen tettes kézrekeri-tésére.

— **Gyujtogató asszony.** Nagyszal-ontáról jelentik: Feketebátorban teg-nap éjjel kigyulladt a Bodnár György szénácsárja. Huszonöt kocszi széna elégett. Nagyobb veszedelemtől a tel-jes szélcsend és a lakosság önfeláldozó segítsége az oltás körül men-tette meg a községet. A csendőrség megállapította, hogy a csúrt Hege-dius Sándorné gyújtotta fel. Az asz-sony bevallotta bűnét, de nem a Bodnárét, hanem a Karácson György községi esküdt szénáját akarta föl-

gyujtani. A Bodnár kárát hajlandó megtéríteni. Bodnárral ki is egye-lyezte. A csendőrség azonban, mint-hogy gyujtogató hivatalból üldöz-endő bűncselekmény, feljelentette a járásbírósnál.

— **Féngképművelőkkel** nagy raktárt Horovitz Zsigmond papíraru üzlete: Piac-utca 12., Csapó utca

— **Nyugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kiadóhivatalban.**

Tűz
a vasuti áruraktárban.
Riadalom a vasut környékén.

Vasárnap este 8 óratájban tűzria-dalom verte fel a nyári hőségtől eltikkadt, aluszékony várost. A tűz-oltók a Piac-utcán keresztül, a vasuti nagyállomás felé robtak. Rémhírek keltek szárnyra a túltűtött fantázia levegőjében.

— **Ég a vasuti raktár!**
Tényleg a vasuti áruraktárban ke-letkezett a tűz. Az állomás területén hosszú vonalban húzódó áruraktár-épületben a 8-ik ajtó közelében va-lamitől meggyuladt egy zsák és fojtó, kellemetlen füsttel árasztotta el a rak-tár környékét. A lappangó tüzet Zöld Sámuel, a raktár felügyelőjére kiren-delt éjjeli őr vette észre és lármát csapott, mire Weisz Gábor és Bol-dog Gyula kocsioltók segítségére si-lettek. Hárman a raktár üvegablakát betörve, behatoltak a raktárba és ki-rángatták onnan az égő árut s oda-künn ellocolták. A tűzbiztonság oká-ért telefonoztak a tűzoltóknak, akik három nagy tűzfecskendővel és tel-jes felszereléssel azonnal kivonultak. Szerencsére azonban nem akadt dol-guk. Megvizsgálták az egész raktár-helyiséget, hogy valamelyik elrejtett zugában nem lappang-e a tűz és mi után minden szükséges óvintézkedést megtettek, visszavonultak. A kár je-lentéktelen.

Feketekéz
Nagyváradon.

Egy rendőri brutalitás epilógusa.

A nagyvárad rendőrségnek leg-utolsó esete — egy úri leánynak este hét órakor nyílt utcán való le-tartóztatása — nagy port vert fel az egész országban. A sajtó szelvény-hosszában foglalkozott a kellemetlen incidenssel, a nyilatkozatok elhang-zottak, mindenki, aki az ügyben ér-dekelt volt, a saját igazát akarta be-bizonyítani, a vizsgálat pedig nagy erővel indult meg, hogy kiderítse azt, aki a híressé tett letartóztatásért fele-lős. Az ügy hullámai már-már el-csillapultak, mikor tegnap délelőtt egy egyszerű fehérbortékos levelet kapott a nagyvárad rendőrség. A le-vele a detektív-regényekből jól is-mert «ekete kéz» írta. Jehász Imre rendőrnek és Vass Árpád rendőrtiszt-viselőnek, akik a letartóztatásban fő-

szerepet játszottak, szól a levél. A feketekéz szövetség tagjai nem ép-pen válogatott stílusban megróják Ju-hász rendőrt, mert egy úri leányt le mert tartóztatni, és tovább kedé-lyeskedve nem kevesebbel biztatják, minthogy meg fogják ölni. A levél közepén hatalmas, szépen megrajzolt fekete kéz terpeszkedik és az öt kör-mön a banda öt tagjának neve ol-vasható. A Juhász rendőrhöz inté-zett levél egész terjedelmében — a szükséges tompításokkal — így hangzik:

Tisztelt Juhász ur!
Igazán nem érdemled meg azt, hogy tisztelt úrnak szólítsalak, egy ilyen nyomorult semmirevaló embert, mint te, egy ilyen közönséges pa-rasztot, aki még ilyen brutális tett el-követésére is képes legyen, hogy egy úri leányt így meghurcoljon. Erre csak egy ilyen elfogú takaszlófára való ember képes, mint te vagy. Ha-nem vigyázz ezek után magadra, ami késik az nem mulik. Mi itt Budapes-ten a Feketekéz nyolcas bizottságából vagyunk kiküldve és a legrövidebb időn belül légy rá elkészülve, hogy a sorsuzás rád esett és megtorolunk. El leszel téve a másvilágra. Akár-hogy leszel, de meg leszel mérgezve vagy ha ez nem sikerül, akkor agyon leszel löve. Le fogunk löni 12 mm. revolverrel.

Jakab Pista vezér.
Hercz János feketekéz.

A levélben rajzolt kéz manzsettá-ján a következő nevek állnak: Hercz János, Balog István elnök, Jakab Pista vezér. A kéz körmei: Mért Lajos, Fehér Oszkár, Schwartz Izi-dor, Balog Lajos. Az ötödik aláírás olvashatatlan. A bájós kis levelet ju-lius 19-én nappal 11 órakor adták fel Budapesten. A Vass Árpádhoz intézett levél ugyancsak szól, csak ab-ban még nagyobb jóindulat szólal meg, amennyiben megígérik neki, hogy halála előtt vasra verik.

Jánossy Gyula h. főkapitány teg-nap táviratot intézett a budapesti ál-lamrendőrséghez, és felkérte a buda-pesti rendőrséget, hogy a bejelentő hivatalban és más helyen nézzenek utána, hogy élnek-e ilyen nevű em-berek Budapesten. Valószínű, hogy a budapesti rendőrség válasza tagadó lesz, mert az egész levél egy éret-elen, rossz tréfának látszik és nem el-vetemült emberek komoly fecsegé-sének.

SPORT.

Nyomdászok — Eggyetértés 3: 3.

Tegnap volt a döntő küzdelem a Sport Élet ezüst érmeiért a Nyom-dászok és az Eggyetértés között. — A Nyomdászok kezdettől fogva igen szépen játszottak, a csatárok azon-ban a kapu előtt rendkívül sok gól-helyzetet pacoltak. Mindennek dacá-ra a Nyomdászok érik el a vezető gólt, sőt egy tizenegyesből még egy gólt szereznek. Az Eggyetértés nagy erővel fekszik a játékba s elkesere-dett küzdelem után sikerül kiegyeni-teni. Már mindenki az Eggyetértés győzelmét várta, nagy meglepetésre azonban a Nyomdászok újabb gólt érnek el, amelyet az Eggyetértésnek ismét sikerül kiegyenlítenie. Minthogy a kétszer 45 perces félidőben döntés nem történt, a csapatok még 15 percig játszottak. A meghosszabított idő már nem változtatott az ered-ményen s így az maradt 3:3.

Mindkét csapat tőle telhető igye-kezettel játszott, az Eggyetértésnél a

támadóssor, a nyomdászoknál a half-sor végzett elsőrangú munkát. Igen ügyesen védett a nyomdászok ka-pusa. Klein József kitűnő bíró volt.

Debreczeni Nyomdász Sport Club II.—Eggyetértés II. 0:0. Ez ugyan nem reális, ha tekintetbe vesszük, hogy a nyomdászok — különösen az első félidőben — teljesen kapuhoz szo-rították ellenfelüket. Bíró Kiss volt, ki pértatlanul ítélkezett.

Debreczeni KASE—Miskolczi AC. 1:1. Félidő: 1:1. A második félidő-ben a DKASE. fölénybe került.

Titokzatos idegen
A színésznővendék gyilkosa.

Titokzatos idegen került tegnap-előtt a budapesti rendőrség kezei közé. Erre a veszedelmes kaland-orra nehezedik az a véd, hogy meggyilkolt néhány nappal ezelőtt egy eltűnt színésznővendéket, Vitál Ilonkát. A sötét multu alak nyaka körül egyre szorosabb lesz a kötél. Bizton remélhetni, hogy büne tuda-tában megtörik és bevallja tetteit. Már is rábizonyították, hogy ha-mis pénzt gyártott, könyöradomá-nyokból ezeket szerzett magának, hamis nevekkal manipulált. Külföld-ről jött Magyarországra, Amerikában is járt. Hamarosan az is kiderült, hogy Newyorkban leánykereskedés-ért börtönt viselt és csalásért, sik-kasztásért többször vonták felelős-ségre.

Pár nappal ezelőtt Vitál Ilona, egy tizenhét esztendő kis színésznővendék eltűnt szüleinek Mária-utca 16-ik sz. alatt lévő lakásáról. Egy fiatallem-berrel látták kóborogni, folyton együtt jártak, a szülők azt hitték, hogy en-nek az ismeretlennek a keze van a dologban.

A rendőrség rövidesen megtalálta a titokzatos idegent Layton Edvin Károly személyében.

A főkapitányhelyettesnek nagyon gyanus volt a titokzatos idegen vi-selkedése. Azt akarta kitorszírozni, hogy hagyják abba a nyomozást, pedig a szerencsétlen leány holttes-tét már megtalálták. Az ismeretlen azonban semmit sem akart elárulni. Magára vonatkozóan is megtagadott minden felvilágosítást. Ott tartották a rendőrségen s megindították a nyomozást, hogy felderítsék azt a homályt, ami a titokzatos idegent annyira körülfonta.

Most a Hársfa-utca 10. sz. házban lakott, ezelőtt pedig a Dohány-utca 83-iks zámú házban bérelt magának lakást. Egy pontos jegyzőkönyvet ta-láltak nála, amelybe minden jöve-delmét bevezette. Kiderült, hogy ado-mánygyűjtésből több ezer koronát szerzett, fogorvosokat csapott be, is-meretlen, új találmányokra sok ezrest csalt ki. Találtak nála kompromit-fáló aktákat, mindentéle elszámolás-ról. Sőt egykoronás pénzverő gépet is felfedeztek a lakásában. Ebben az évben körülbelül 50.000 koronát ha-rácsolt össze ilyen bűmös úton.

Mikor azonban utána néztek az ed-digi dolgainak, az is kiderült, hogy Amerikában leánykereskedés miatt ült, csalásért, okirathamisításért volt büntetve.

A rendőrség rövidesen tisztázza a titokzatos idegen szerepét az eltűnt és vízbefult kisleány ügyében és ezért fogva tartották a főkapitányságon.

Péter

vajda kincsei.

A besztercei csapos szerencséje.

Rarer Péter, az egykori moldvai vajda uralkodásának jórészt Magyarországon töltötte. Már az elődje, István vajda, aki Mátyás királytól Csicsón ajándékba fejedelmileg be rendezett várat kapott, szintén inkább nálunk tartózkodott, mint a törökök által állandóan zaklatott hazájában.

István halála után a vár Rarer Péter tulajdonába ment, aki azonban azzal hálálta meg a magyar vendégszeretetet, hogy mielőtt Ferdinánd király Szapolyai Jánossal véres harcokat vívott, ő állandóan rabolta és fosztogatta a vidék népeit.

Prédáját rendszerint Besztercen levő házában helyezte el. Itt volt az ő kincseskamrája, ahol koronáját is — melyet Moldvában biztonságban nem tudott — szokta volt tartogatni. Moldvába való útja a borgói havasokon át vezetett. A magyar-román határon van egy Petrila Ross nevű erdőrész, ahol ma is egy elpusztult vár romjai láthatók.

Ebben az egykori várban évszázadokon keresztül messze vidéken rejtve rablólovagok tanyáztak. Ezekkel a rablólovagokkal élt bensőségi kapcsolatban Rarer Péter és az út fátalmait is rendszeresen náluk pihente ki.

Történelmi följegyzések szerint Péter vajda 1546-ban is megszállott a várban s résztvett egy, a rablólovagok által rendezett kétheti tivornyán.

Mi történt itt vele, hová lett, senki nem tudja. Csak annyi bizonyos, hogy Rarer Pétert ezután sem Moldvában, sem Magyarországon senki sem látta többé. Vele koronája és lopott kincsei is nyomtalanul eltűntek.

Evek multával besztercei háza idegen ember kezére került. Tulajdonosa hosszú időn át kutatott a vajda kincsei után. Fáradozása azonban eredménytelen maradt.

Evtizedekkel rá a tulajdonos azzal a kikötéssel adta el házáat, hogy amennyiben a jelzett kincsek valamikor felszínre kerülnének, azok fele őt illeti meg.

Az új gazda is össze-vissza futta a földet és a falakat. Munkáját folytatták évszázadokon keresztül utódai míg végre vagy két évtizeddel ezelőtt a házat Brecher Dávid vette meg, aki az ósdi épület helyén modern palotát emelt. Brecher az évszázados falak bontása közben öröket állított a munkások mellé, hogy az esetleg felszínre kerülő kincseket magának biztosítsa. A remélt kincsek azonban most sem kerültek napfényre.

Most azonban híre érkezett Romániából, hogy ott egy dúsgazdag vendéglős él, akit állítólag évtizedekkel ezelőtt a Rarer Péter-féle házból átvitt korcsmában csaposnak alkalmaztak.

Besztercei öreg emberek állítása szerint ez a csapos egy napon hirtelen eltűnt a városból s valószínű, hogy ez lelte meg valahol a pincében az évszázadokon át kutatott fejedelmi kincseket a vajda koronájával együtt.

IRODALOM.

— A «Vasárnapi Ujság» július 21-iki száma az Esterházyak ősi fészkeiről, Fraknőről közöl pompás eredeti fényképfőlvételeket, melyek kiemertően ismertetik ezt a valóságos hadi muzeumnak beillő várat. Többi illusztrációi között vannak eredeti fényképfőlvételek a londoni középkori lovagi tornáról, a most kinevezett új főrendtagok arcképei. Márton Ferenc sikerült rajzvázlatai. Szövegrészében Szende-Dárday Olga eredeti, Claude Farrère fordított regénye, Szöllösi Zsigmond szokásos kiválósu novellája, Balla Ignác, Mezey Sándor és Várad István költeményei mellett az olvasni valóknak még egész sorát találjuk, stb. és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkrónikával» együtt hat korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában, (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Az aszfaltbetyár.

Érdekes típus! Mert típus, annyi tagadhatatlan. A korzó, az aszfalt réme ez és a nőüldözés arisztokratája...

Mindez azért jut eszembe, mert a napokban egy igen érdekes és fölötte épületes látványban volt részem. Utam véletlenségből a Kossuth-utca szegletén lévő maifa sarkon vitt keresztül. Amint elgondolkozva lépegettem, egyszerre csak méltatlankodó női hangok ütötték meg a fületem. Mindjárt érdeklődni kezdtem és a következőket tudtam meg:

Egy eleganciával öltözött hölgy sétált a korzón. Ez nem baj, mert ez mindenkinek meg van engedve. Hanem az már baj, ami ezután következett, vagyis történt. A korzó hiénája: az aszfaltbetyár egész hidegvérrel utána lopózott és — megszólította. Hogy mit mondott neki, azt nem tudni. A hölgy nőfőlelt meglepődött, de hamarosan fölismerve a helyzetet, éles, lenéző tekintettel végigmérte és nyelvecskéjét megerezte, alaposan helybenhagyta a nagy bátorságában futva menekülő aszfaltbetyárt. Eddig a történet. Ó nagyságának azonban nem volt igaza. Mert a helyett, hogy rendőrt hívott volna, egyszerűen futni hagyta a pimaszt. Már pedig aki békésen sétáló nőt az utcán bármilyen formában bántalmaz, az nem érdemel kiméletet, azt az első rendőrnök át kell adni. Ez a legjobb gyógyszer.

Számtalan hasonló eset történik meg, majdnem naponta, anélkül, hogy az illetőnek legcsekélyebb bántódása is lenne.

Olyan jelenetnek is voltam már tanúja, mikor a bántalmazott hölgy önkéntesül szerzett elégtételt, kézzelfoghatólag bizonyítva az aszfaltbetyár eljárását... De ez a legriálibb esetekhez tartozik.

Föl tehát hölgyeim! Toroljanak meg minden órcatlanságot annak rendje és módja szerint, mert ha hallgatólag belenyugosznak, mint változhatatlanba, akkor igazán megérdemlik a sorsukat.

Hát nem?

A szerkesztésért felelős Voith György.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszahozására legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. Próbadozoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerész

Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Elektrotechnikai szakiskola.

Az összes elektrotechnikai és gépszakmák részére laboratóriumokkal és tanulmányi helyekkel ellátott technikai intézet.

Pozsony, Széchenyi-utca.

Oly tanulók részére, kik 2 év alatt úgy elméletileg mint gyakorlatilag

Elektrotechnikusok (Üzemvezetők stb.)

akarnak lenni a beiratkozás f. év szeptember 3-án kezdődik.

Felvételnek 14–24 éves tanulók kik valamely közép, polgári avagy ipariskolát végeztek.

Az intézetben internátus is van.

Azon körülmény, hogy a villamosság ma az iparéletben mindnyomban hódít meg, elég biztosíték annak ki e pályára adja gyermekét, hogy gazdag jövőt teremtet számára.

Jelentkezés naponta.

Kívánatra értesítést es felvilágosítást ad

Az igazgatóság.

TELEFON 330.

Legujabb divatú ::

LEVÉLPAPIROK

dobozok és csomagokban ::
jutányos árban beszerezhetők

HOROVITZ ZSIGMOND

papíráru üzletében,
Piac-utca 12. Csapó-utca sarok.

CSEPLÓGARNITURAK

Teljes garancia
(max. 3 évtől kezdve)
Legnagyobb
szélességű szállítás.
Egyszerű kezelés.
Fűtés
biztonságos.
Egyszerű és gyors
szállítás.
Képes
szállításra.
Több ezer
változat a választékban.

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
Részvénytársaság megalakult
MAYER gépgyár, vas- és fémtároló
7.4. Szombathely Budapest

Ne várj! Azonnal meg kell látni
nagy a "MAYER" gépgyár és
biztonságos.
Egyszerű és gyors
szállítás.

Réktár: BUDAPEST, VI., Váci-utca 67.

NYILT-TÉR

Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavítószer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2.60, Korona 1 L. üvegekben 4.80 K.

Előkelő

minden ágazatot művelő nagy

biztosító intézet

egyik vidéki főügynökségének vezetésére alkalmas biztosítási tisztviselőt keres. Olyan erők, akik a biztosítás minden ágazatában jártassággal bírnak, szervezésben és üzletszerzésben nagy gyakorlattal rendelkeznek az irodai munkálatokat végezni tudják, küldjék be ajánlataikat a referenciák megjelölésével „Szorgalmas és megbízható” jelige alatt Eckstein Bernát hirdetőjébe, Budapest VII. Erzsébet-körut 37.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A dupla erősségű közömbösítő a bor savanyúságát, kellemesen pörgő. Nem fusti a bort.

RÁCZ BÉLA
12 év óta fennálló BANK és INFORMÁCIÓ Irodája, Fővárosi és Vidéki Hírlapok képviselője. DEBRECZENBEN, Csapó-u. 12. sz. Megyei telefon 300. szám.

HIRDETÉSEKET szerkeszt az általa képviselt hírlapokban — olcsó díj mellett lekötött. A hirdetések pontos és hibátlan megjelenésére felel.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

HÁRSFALVA gyógyfürdő
klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és távirda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1 — szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. ózondús hársfa és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő belégző termek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-hörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histeria, szédülés, nehézlégzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakkór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál

Hársfalva, Beregmegye.

a fürdőigazgatóság.

Fővárosi hölgyek legkedveltebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.** Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóó Zsigmond H.-Böszörményben Brecsey Gábor gyógyszerárakban.

Miért

Ne fogadjunk el Má-à-ást!!

csak Óriás

FEDÁK
Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést

kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér-ért**

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, aszalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel iakarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Külföldi praxissal rendelkező, felső ipariskolát végzett fiatalember, ki a műszak minden ágában jártas, Debreczenben állást keres. Szíves megkereséseket «Műszaki» jelígen a kiadóhivatal továbbítja.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papír-üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

Ipariskolát végzett építési rajzó augusztus hó 1-re belépésre alkalmazást keres. Címe: Hamerschmidt Jenő Szombathely, Paragvár-u. 26.

Azonnali belépésre és állandó munkára keresek egy oly kefézőt munkásnőt, aki szépen szurkolni és behuzni tud. Jó fizetés és teljes ellátás, utiköltséggel együtt, biztosítva. Cím: Benedekfy Béla keféző mester, Zilah, Szilágy-megye.

CSINOSAN butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérjével kapható Biró Pálnak mipepércsi országút mellett eső kertgazdaságban.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Seinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezheini a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatti, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Értekezheini Wiener Adonál Kosuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvel jelenkezheini Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közti.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazása azonnali beléphet. Eötvös u. 64.

BUTOROKAT könyvberendezéseket raktáron tart Bálint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorfű, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek övtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sos-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidaru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol, harisnya és

párisi ujdonságokban

6563—1912. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

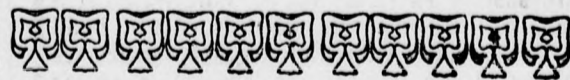
A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szépl Imre végrehajtatónak Szekeres András végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, a debreczeni kir. törvényszék területén lévő a debreczeni 1221. sz. tjkvben Az 1266 hrsz. alatt felvett a Szekeres András nevében ál Homok-utca 51 sz. a. fekvő kázas udvarra 8916 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban, s hogy a fent eső megjelölt ingatlan az 1912. évi augusztus hó 5. napján delelőtti 9-óraker a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár felén alul eladatni nem fog

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Kelt Debreczenben, 1912. évi máj, 14. Kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Simonyi kir. íg. trvezető.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Egy okos fej

elsajátítja azon viányokat, melyekkel a lépszerméka a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Venyék ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Thurzófüred

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasuti állomás Gölnicz-bánya, 572 m. Posta és távirtda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilanyozás és massage.

Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nnyagesere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.

Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30 százalék árengemény.

Szobák egész idényre olcsó átalány-árban bérelhetők.

Allandó fürdőorvos: Dr. Vladár József Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.